

Miljörelsens kärnavfallssekretariat, Milkas
The Swedish Environmental Movement's Nuclear Waste Secretariat
Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm, Sweden
Tel. 070 298 97 47 | info@milkas.se
www.milkas.se | www.nonuclear.se

13 januari 2022

Via e-post till: registrator.riksdagsforvaltningen@riksdagen.se

Kopia till: Miljödepartementet, diarienummer M2018/00217/Me och M2018/00221/Ke
m.registrator@regeringskansliet.se, anna.berglund@regeringskansliet.se
anna.sanell@regeringskansliet.se

Uttalande av Milkas ang. regeringsbeslut 27 januari 2022 om SKB:s KBS-3 ansökan - Atomavfallbeslut kräver mer tid

Miljörelsens kärnavfallssekretariat, Milkas är kritiska till att regeringen skyndar på ställningstagandet till atomindustrins förslag till slutförvar för kärnbränsleavfall. Kapslingsförslaget håller inte, platsen är olämplig. Information får inte längre undanhållas.

Regeringen avser att 27 januari ta ställning till kärnkraftsindustrins företag, SKB – Svensk Kärnbränslehantering AB:s, ansökan att bygga förvar för använt kärnbränsle, trots att kapslingsmetoden har allvarliga osäkerheter, och att information undanhållits av SKB. Forsmark är en olämplig plats, då undervattensplaceringen riskerar att radioaktivt förorena Östersjön. Ett avfallsförvar intill ett kärnkraftverk, som kan haverera, är oacceptabelt. Alternativ plats och metod behöver utredas grundligt.

Kopparkorrosion och nedbrytning av gjutjärn är avgörande frågor. Effekter av hög strålning, hög temperatur och förekomsten elektriska strömmar på kapselmaterialet har fortfarande inte utretts. Den geografiska placeringen av förvaret på en potentiellt aktiv seismisk rörelsezon. Geologiska osäkerheter är jordbävningar, sprickbildningar och potentiell kollaps av berggrum orsakade av utgrävning. Havsbottenen nära Forsmark behöver kartläggas och bedömas. Bevakning efter förslutning är en utmaning. Hur ska intrång oavsiktligt, eller av terrorister, kunna förhindras? Hur ska information kunna bevaras och språklost överföras till fjärran generationer? Bränsletransporter medför risker, både för olyckor och terroristers attentat eller stöld av höggiftigt radioaktivt material. Något kilo av tusentals ton räcker för att göra en storstad obeboelig för överskådlig tid.

Regeringens (eventuella) ja till tillåtelse är inte sista ordet. Det är lång väg kvar till att tunneln under marken börjar grävas, till att förvaret godkänns för avfall, och till förslutningen om 60 år, enligt plan. SKB:s säkerhetsanalys är, enligt kärntekniklagen, inte fullt godkänd av Strålsäkerhetsmyndigheten. Mark- och miljödomstolen ska besluta om villkor enligt miljöbalken. Milkas kommer att fortsätta att granska, och påtala osäkerheter.

SKB undanhåller information

Förespråkare för kärnkraft kräver snabb "lösning" av atomavfallsproblemet, för att öppna för mer kärnkraft och avfall. Men ett vetenskapligt ogrundat och förhastat beslut, som gäller mer än hundratusen år, kan drabba tusentals generationer.

Avfallshanteringen är ett problem, vare sig man är för eller emot kärnkraft. Kärnavfallsfrågan kan och måste hanteras opartiskt och objektivt. Detta kräver transparens. Offentlighetsprincipen för myndigheter gäller dessvärre inte för företag. Företaget SKB undanhåller central information i kärnavfallsfrågan. Därför behöver annan aktör än SKB ges ansvaret för avfallsfrågorna.

Att hantera radioaktivt avfall är ett evighetsproblem. Behovet av bevakning och informationsöverföring kommer aldrig att ta slut.

Kontakt

Göran Bryntse, ordförande i Milkas, e-post: goran@goranbryntse.se, mobil: 070-62 17 196.

Miljörelsens kärnavfallssekretariat, Milkas bildades år 2004 bl.a. för att följa granskningen av SKB:s ansökan om att bygga ett förvar för använt kärnbränsle.